

Statsforvalteren i Innlandet
Postboks 987
2604 Lillehammer

Vår ref.
26/212 - 12

Deres ref.
Arkivsak
2020/12316

Saksbehandler
Bjørn Gussgard

Dato
05.10.2026

Høring forvaltningsplan for Rondane og Dovre nasjonalparker med tilliggende verneområder

Kommunestyret har i møte 01.10.2026 fattet følgende vedtak 57/26

Folldal kommune avgir følgende høringsuttalelse til Forvaltningsplan for Rondane og Dovre nasjonalparker med tilliggende verneområder:

-I følge verneforskriftene for både Rondane og Dovre nasjonalparker §3 punkt 5.2 skal bestemmelsene i verneforskriftene ikke være til hinder for "tradisjonell turvirksomhet til fots i regi av turistforeninger, skoler, barnehager, ideelle lag og foreninger.". Tiltaket i forvaltningsplana på innføring av søknadsplikt for all organisert ferdsel er uklar i forhold til verneforskriftens bestemmelser. Forvaltningsplana må korrigeres på dette punktet slik at den er underordnet verneforskriftenes bestemmelser, og ikke motsatt.

- Broen over Atna ved Straumbu er et viktig krysningspunkt for grunneiere, lokalbefolkning og besøkende. Broen bør holdes åpen gjennom hele året av tilgang- og sikkerhetsmessige grunner.

-Det støttes økt satsing på en kanalisering av menneskelig ferdsel slik at det lages kortere merka stier i utkantene av fjellområdene framfor traseer som trenger dypt inn. Folldal og Stor Elvdal kommuner har sammen med Statens Vegvesen gjennom prosjektet Turistvei Rondane etablert en del slike kortere gårunder, herunder "Straumburunden". Det påpekes at Statsforvalteren i Innlandet gjennom sin forvaltningsmyndighet for Atnsjømyrene naturreservat har satt vilkår i forbindelse med ny hengebru ved Straumbu som vil stenge denne gårunden store deler av året. Selv om Atnsjømyrene naturreservat ikke inngår i forvaltningsplana, bør nasjonalparkstyret samkjøre sine målsettinger med vernemyndigheten for Atnsjømyrene. Det er uheldig når Statsforvalteren i Innlandet innfører restriksjoner mot tiltak som forvaltningsplana egentlig legger opp til å fremme.

-Ferdsestilleren på stien mellom Straumbu og Bjørnholia må monteres lengre unna Straumbu på et sted der den ikke samtidig teller ferdsel på Straumburunden, eller alternativt må det settes opp to tellere. Nærturer og ferdsel dypere inn i fjellet bør ikke sammenblandes.

-Stien mellom Straumbu og Bjørnholia mangler i oversikt og kart på stier som skal bevares. Dette må rettes opp i endelig dokument.

-Det er positivt at beitedyra sin høsting av forenheter er synliggjort i faktagrunnlaget. Men det er benytta for høye tall på opptak av forenheter for storfe og sau. Dette bør korrigeres slik at forvaltningsplana ikke blir misvisende i forhold til beitetrykk og utmarksbeitet sin bærekraft. Videre er ikke utmarksbeiting med hest og geit tatt med i tabellene. Beiting fra disse dyreslaga bør også synliggjøres, da begge dyreslag setter sitt preg på kulturlandskapet innenfor verneområdene. Se notat som vedlegg til oversendt sak.

-Forvaltningsplana bør inneholde unntaksbestemmelse for beitebrukere etter veier der det innføres parkeringsforbud. Der det innføres parkeringsforbud langs Dørålsvegen eller Grimsdalsvegen bør beitebrukere likevel gis anledning til å parkere ved tilsyn eller sanking, dersom ekstraordinære situasjoner oppstår. Videre bør beitebrukere unntas fra tidsbegrensningen med at det skal være korttidsparkering, da det i blant vil være nødvendig å etterlate kjøretøy for å drive dyra over lengre distanse.

-Folldal kommune vil på generelt grunnlag påpeke behovet for et økt fokus på helhetlig forvaltning av forvaltningsplana sine verneområder, og et økt fokus på de innfallsporter til Rondane nord med størst økning i menneskelig ferdsel.

Med hilsen

Bjørn Gussgard
Rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Vedlegg:

Notat angående foropptak beitedyr på utmarksbeite i verneområdene i Rondane

Saksframlegg

Vår ref.: 26/212 - 7	Dato: 07.09.2026	Saksbehandler: Bjørn Gussgard
Behandling av saken:		
Saksnr.	Utvalg	Møtedato
94/26	Formannskapet	17.09.2026
57/26	Kommunestyret	01.10.2026

Høring forvaltningsplan for Rondane og Dovre nasjonalparker med tilliggende verneområder

Kortversjon av saken:

Rondane-Dovre Nasjonalparkstyre har 15.05.2026 gjort vedtak om at forvaltningsplan for Rondane og Dovre nasjonalparker samt 12 andre tilgrensende verneområder legges ut på høring, etter at rullering av gjeldende forvaltningsplaner er gjennomført. Høringsfrist er 15. oktober 2026. Forvaltningsplana gjelder to nasjonalparker, 4 landskapsvernområder og 8 naturreservater. Følgende av verneområdene som omfattes av plana har deler av arealet sitt innenfor Folldal sine kommunegrenser: Rondane nasjonalpark, Dovre nasjonalpark, Dørålen landskapsvernområde, Grimsdalen landskapsvernområde og Mydingi naturreservat.

I saken beskrives de viktigste endringene i forhold til tidligere forvaltningsplaner. Momenter som er vurdert særlig relevant for Folldal er drøftet under saksvurderinga. Kommunedirektøren har et forslag til høringsuttalelse, men saken har selvsagt et betydelig politisk handlingsrom til synspunkter på hvordan verneområdene i Rondane skal forvaltes framover. Forvaltningsplana skal gi retningslinjer for praktisering av verneforskriftene, men kan ikke endre, svekke eller øke omfanget av det vernet som verneforskriftene har fastsatt.

Vedlegg

Oppsummering av møte med referansegruppe Folldal 24. juni 2026 07.09.2026
Oppsummering av åpent møte Folldal 24. juni 2026 i Rondaheim 07.09.2026
Notat angående foropptak beitedyr på utmarksbeite i verneområdene i 07.09.2026
Rondane

Saksopplysninger:

Rondane-Dovre Nasjonalparkstyre har 15.05.2026 gjort vedtak om at forvaltningsplan for Rondane og Dovre nasjonalparker samt 12 andre tilgrensende verneområder legges ut på høring, etter at rullering av gjeldende forvaltningsplaner er gjennomført. Høringsfrist er 15. oktober 2026.

Forvaltningsplana gjelder to nasjonalparker, 4 landskapsvernområder og 8 naturreservater. Med unntak av et naturreservat ligger alle verneområdene berørt av forvaltningsplana i tilknytning til Rondane området. Hemmeldalen naturreservat ligger på Hedmarksvidda øst for Lillehammer og vest for Rena. Følgende av verneområdene som omfattes av plana har deler av arealet sitt innenfor

Folldal sine kommunegrenser: Rondane nasjonalpark, Dovre nasjonalpark, Dørålen landskapsvernområde, Grimsdalen landskapsvernområde, Myldingi naturservat.

Plandokumentene ligger på følgende link:

[Nasjonalparkstyre | Offentlig høring - forvaltningsplan for Rondane - Dovre - Hemmeldalen mfl. verneområder.](#)

Planprosessen har lagt opp til ei lokal referansegruppe i hver kommune, med medlemmer som representerer ulike interesser og fagfelt. I Folldal har følgende personer deltatt i referansegruppe: Toril Tjeldnes (Rondanevegen), Egil Eide (kommunestyret), Ingar Elgevasslien (Folldal Bonde- og Småbrukarlag), Eivind Faldet (Nord Atndal Utmarkslag), Ole Håkon Flatøy (Folldal kommune)

I forbindelse med høringsprosessen har nasjonalparkforvaltningen avvikla et møte med lokal referansegruppe samt åpent møte i alle berørte kommuner. I Folldal ble disse møtene avvikla den 24. juni, med møte med referansegruppa på kommunehuset på dagtid, og åpent møte i Rondaheim på kvelden. Referat fra disse møtene er vedlegg til saken.

De vesentligste endringene i høringsutkastet til ny forvaltningsplan er:

Verneområde	Endring
Alle	Utarbeidet plan for tiltak, herunder beskrivelse av oppfølging tiltaksplan for villrein, tiltakene 24, 34, 36, 39, 44, 46 og 52.
Rondane, Dovre, Dørålen	Innføre søknadsplikt på all organisert ferdsel. Ikke lenger knyttet til grupperstørrelse, gjentatte turer eller merkede stier og løyper.
Flere	I tillegg til BRA, skal BYA (byggets ytre mål/fotavtrykk) oppgis i m2 - for før og etter det planlagte tiltaket.
	Tatt ut retningslinjer som gjelder terrasse, uteplass.
Rondane	Tatt ut soner for organisert ferdsel ved Mysusæter og Høvringen. Ikke lenger tillate å sykle på merka stier her.
	Innført soner med retningslinjer for organisert ferdsel – sommer og vintersesong. Veslesmeden, Rondeslottet, Høgronden – Digerronden.
	Ikke lenger tillatt å sykle på vegen til Rondvassbu.
	Ta ut merka stier:
	14 Kvannslådalen - Dørålsvatnet
	27 Rondvassbu - Peer Gynt hytta
	43 Mot Storberget
	11 Haverdalen-Sletthøe - Høvringen
	Ta ut skiløypene:
	15 Klopptjønnnet - Klopptjønnhøgda - Indre Uksan
Dovre NR	24 Koltjønnhaugen - Fryvolla
	25 Fryvolla - Trolløypa (ved Glugga)
Grimsdalen NR	48 Skogseter - Langtjønn - Knartbua - Skogseter (Knartbuløypa) (beholde den kortere Vabuløypa)
	Lagt om skiløype nr 41, tidligere vedtak.
Frydalen	Sti nr. 42 mellom Bjørnholla og Skjerdalen ble allerede i besøksstrategi fra 2014 vedtatt lagt om eller nedlagt av hensyn til lokale verneverdier, og tas av den grunn ikke inn i stiplan ved rullering av forvaltningsplanen.
Flakkstjønna	Oppdatert besøksstrategien for Rondane nasjonalpark
Dørålen NR	Tatt ut soner for organisert ferdsel i området Dombås - Hardbakken. Ikke lenger tillate å sykle på merka stier her.
Hemmeldalen NR	Kartfesta fjellcamplassene ved Bjørnsgardssætre, Løken og Grønbakken.
	Lagt om skiløype 26, tidligere vedtak
	Lagt om skiløype 26, tidligere vedtak
	Kartfesta tre plasser for korttidsparkering, i tråd med gjeldende forvaltningsplan
	Ny skiløypetrase i Søkkunddalen.
	Ny trase for bruk av hest til Søkkundsetra.

Leveområder for villrein er et gjennomgående verneformål for alle verneområdene. I følge forvaltningsplana har forvaltning av verneområdene og forvaltning av villreinens leveområder i stor grad sammenfallende interesser og problemstillinger. Villreinen i Rondane har som følge av menneskelig fredsel blitt delt i to delbestander i nord og sør, samt at Rondane nord har hatt ytterligere oppsplitting med delbestand nord og sør for Ula. På vestsida av Rondane massivet rundt Spranget har trekket opphørt totalt, mens man på østsida mot Folldal fortsatt har begrensede muligheter for noe trekk. Klassifiseringa av Rondane villreinområde i 2022 ga rød status (dårlig tilstand) i forhold til både arealunnavikelse og funksjonelle trekkpassasjer. Utfordringene i Rondane nord er knytta til høyt ferdselstrykk i hele området, og i mindre grad til ny hytte- og reiselivsutbygging. Utfordringer som nevnes i forvaltningsplana er ferdselen fra Spranget til Rondvassbu, DNT stier i hele området (særlig de traseene som går etter øst/vest akse), og økt ferdsel i Grimsdalen. Rondane nord har mye vinterbeiter for rein, men er mer sårbar i forhold til tilgang på egnede barmarksbeiter. Aktuelle barmarksbeiter ligger ikke så langt unna DNT stinettet sentralt i Rondane, mens vinterbeitene er lengre nord. Ferdsel på DNT stiene samt ferdsel etter Grimsdalsvegen skaper arealunnavikelse for villreinen.

Viktige forvaltningsutfordringer som nevnes i plana er:

- Ferdsel som gir forstyrrelse av dyreliv, særlig villrein og hekkende rovfugl
- Ferdsel som gir slitasje på landskap og terreng
- Entydige regler for organisert ferdsel, og håndheving av disse
- Gjengroing av viktige naturtyper i kulturlandskapene
- En del tilfeller av avvik fra byggetillatelser og av ulovlige byggetiltak
- Ser ut til å være en økning i antallet motorferdseltillatelser
- Å kunne gi målrettet og effektiv informasjon om vernebestemmelsene til brukere av verneområdene.

Saksvurdering:

Når Folldal kommune skal gi en høringsuttalelse vil det være mest relevant at fokus er på verneområdene i Rondane nord. Hemmeldalen naturreservat ligger såpass langt sør at Folldal i mindre grad blir berørt av konsekvenser av vernet her.

Hovedformålet med vern av Rondane området er å ta vare på et fjelløkosystem med en del av den siste gjenværende bestanden av Nord Europas ville fjellrein. Opprettelse av nasjonalparker for å ta vare på villrein er et virkemiddel som kan gi utilsiktede effekter. På den ene siden sikrer vernet at det ikke blir ny vegbygging, utbygging av hyttefelt eller andre menneskelige installasjoner innenfor nasjonalparken. På den andre siden har det vist seg at vernestatus gjør områder mer attraktive for tilreisende fra både Norge og resten av verden. Videre er det mange turisthytter og et omfattende DNT stinett i Rondane, som er gitt få restriksjoner i verneforskriftene. Rondane villreinområde er langstrakt etter nord - sør akse, men samtidig ganske smalt etter øst - vest akse. I tillegg har man 2000 meters toppene sentralt i Rondane som medfører at trekk mellom nord og sør må skje enten i vest ved Spranget eller i øst ved Dørålen og Atndalen. Trekket i vest ved Spranget har grunnet mye menneskelig ferdsel opphørt fullstendig. Rondane reinen har i flere tiår vært delt i to delstammer i nord og sør. Rondane nord risikerer ytterligere fragmentering i delbestander på grunn av økt ferdsel og endret menneskelig bruk. Rondane nasjonalpark ble oppretta som Norges første nasjonalpark i 1962, og ble utvida betydelig i 2003 både med Rondane og Dovre nasjonalparker samt landskapsvernområder. Hele veien har hovedformålet med vernet vært villrein. Dessverre har vernestatusen ikke gitt alle de resultater man skulle ønske for nettopp villreinen.

Noen trender i tiden øker utfordringene. Framveksten av sosiale medier gjør at mye av "markedsføringa" av egnede plasser for camping, parkering av bobiler eller fine plasser å oppsøke for øvrig skjer gjennom at besøkende legger ut bilder og annen lokkende info på nett på privat initiativ. Det finnes også apper utarbeida av privatpersoner, foreninger etc. som anbefaler reiseruter eller plasser å oppsøke. Mer offisiell informasjon fra vernemyndigheter, kommuner, fjellstyrer og grunneiere utgjør etter hvert bare en liten andel av det totale informasjonstrykket. Når det blir vanskeligere å styre informasjon og markedsføring, oppstår nye behov for tiltak som forbud mot parkering, fjerning av enkelte merkede stier etc.

Et sentralt dilemma er balansen mellom behovet for å styre masseturismens bruk av områdene og lokalbefolkningens tilgang til mer tradisjonell bruk. For mange i lokalbefolkningen som bruker fjellområdene regelmessig gjennom et helt liv i sin hverdag for jakt, fiske, bærplukking eller nærturer vil restriksjoner på tilgang ofte oppleves som mer inngripende og gi større tap av livskvalitet, enn for tilreisende som besøker området en enkelt gang eller noen få ganger. Man har også i noen saker erfart dilemmaet ved at enkelte veier og bruer har fri tilgang i turistsesongen, men at vernemyndigheten deretter stenger adkomsten i perioder bruken er mye mindre og hovedsakelig lokal. Samtidig gir selvsagt turisme viktige mulighet for lokalt næringsliv, og opprettholdelse av videreutvikling av lokalt næringsliv er en grunnleggende forutsetning for opprettholdelse av bosettinga. Rondane navnet er en viktig merkevare for Folldal, og Rondane er kjent først og fremst fordi mange mennesker har hatt anledning til å besøke området.

Noen momenter som vurderes som særlig relevant for Folldal drøftes videre i saksvurderinga:

Søknadsplikt for organisert ferdsel.

I følge verneforskrift for Rondane nasjonalpark §3 punkt 5.2 er "bestemmelsene i verneforskriften ikke til hinder for tradisjonell turvirksomhet til fots i regi av turistforeninger, skoler, barnehager, ideelle lag og foreninger. Annen organisert ferdsel og ferdselsformer som kan skade naturmiljøet må ha særskilt tillatelse av forvaltningsmyndigheten." Det er likelydende bestemmelse i verneforskriften for Dovre nasjonalpark. Det er Kongen i statsråd som fastsetter omfanget av vernet, og en forvaltningsplan har ikke myndighet til å innføre et skjerpet vern. Kommunedirektørens vurdering er at formuleringene rundt innføring av søknadsplikt for all organisert ferdsel innenfor verneområdene er uklar i forhold til at verneforskriftene fastsetter at endel organisert ferdsel er tillatt uten søknad. Organisert turvirksomhet for blant annet turlag, skoler, barnehager og ideelle lag og foreninger er tillatt uten søknad i henhold til gjeldende verneforskrifter. Krav i forvaltningsplana til søknadsplikt for all organisert ferdsel må tilpasses til verneforskriftenes §3 punkt 5.2, slik at ikke forvaltningsplana og verneforskriftene blir motstridende.

Stier tilknyttet turistveg Rondane

I forbindelse med arbeidet med etablering av turistveg Rondane har Statens Vegvesen sammen med kommunene Folldal og Stor Elvdal tilrettelagt for noen kortere merkede gåturer, ut fra aktuelle stopp punkter etter fylkesveg 27. Innenfor Folldal sine kommunegrenser gjelder dette "Straumburunden" og det er også jobba med å få til noe tilsvarende ut fra Fallet. Tilsvarende korte gåruter ut fra fylkesveg 27 er også oppretta et par plasser i tilgrensende områder i Stor Elvdal kommune. Poenget med dette tiltaket har vært å merke korte men attraktive ruter i nærheten av fylkesveg 27, som skulle kanalisere ferdselen slik at den ikke skulle komme i konflikt med villreintrekk. Dette er i samsvar med føringer i forvaltningsplana, der det også anbefales å kanalisere mer av ferdselen slik at den ikke trenger dypt inn i områdene. Her har man en felles målsetting mellom turistveg prosjektet og kommunenes arbeid på den ene siden, og vernemyndigheter og forvaltningsplan på den andre siden. Da blir det viktig at både vernemyndigheten og statsforvalteren for øvrig tilrettelegger for at de tiltaka man faktisk ønsker gis mulighet for å eksistere.

Dessverre har Statsforvalteren i Innlandet gjennom sin vernemyndighet for Atnsjømyrene naturreservat (som er et naturreservat som ikke omfattes av denne forvaltningsplana) initiert tiltak som stenger for bruk av Straumburunden deler av året. Med hjemmel i verneforskriften for Atnsjømyrene naturreservat har det blitt satt vilkår for tillatelse til fornying av hengebrua ved Straumbu, med krav til stenging av hengebrua i de perioder av året der Bjørnhollia ikke er åpen. Dette vil også medføre stenging av Straumburunden i de samme periodene. Kommunedirektøren anbefaler at dette kommenteres i høringsrunden, selv om selve det fysiske tiltaket med stengsel på brua ligger utenfor virkeområdet til forvaltningsplana.

Videre er det etablert en ferdselsteller som skal telle ferdselen inn i Rondane fra Straumbu som er satt så nært fylkesveg 27 at også de som går Straumburunden telles samtidig. Det er uheldig at registrering av ferdselen ikke skiller mellom den tilrettelagte ferdselen på Straumburunden nært fylkesveg 27, og de som skal gå dypere inn i Rondane.

Skal korte nærturer som i mindre grad forstyrrer villreinen prioriteres i praksis, kan ikke vernemyndigheter eller statsforvalter for øvrig sette restriksjoner på de tiltaka som man egentlig argumenterer for å fremme.

Mangler i kart og tabell på merka stier som skal bevares

Stien mellom Straumbu og Bjørnhollia mangler i tabell og kart på de merka stiene som skal bevares, og er heller ikke inne i tabell og kart på de stier som skal fjernes. Nasjonalparkforvalter Stensby opplyser at dette er en feil som har oppstått ved en forglemmelse. Stien mellom Straumbu og Bjørnhollia skal bevares, og tabell og kart vil bli korrigert når det lages endelig versjon av forvaltningsplana.

Parkeringsrestriksjonene langs Dørålsvegen

Siste året har nasjonalparkstyret etablert tiltak langs Dørålsvegen med avstenging av avkjørsler og tilrettelegging av 3 plasser for korttids parkering. I tillegg finnes det en stor parkeringsplass der veien ender ved Dørålssetrene. Verneforskriften for Dørålen landskapsvernområde §3 har et forbud mot parkering av bobiler og campingvogner for overnatting, mens parkering av biler for kortere turer på anviste plasser i forvaltningsplana er tillatt. Tiltak som er gjort har derfor ikke sammenheng med ny forvaltningsplan, men er en iverksetting av verneforskriftens bestemmelser. Forskriftshjemmelen for det som nå er gjennomført rundt parkering, har eksistert helt siden verneområdet ble oppretta i 2003. Rundt Dørålssetrene (i Dovre kommune) er det en liten enklave uten vern etter naturvernloven, som da er areal som ikke omfattes av forvaltningsplana. Den juridiske situasjonen er da at vernemyndighetene har hjemmel i verneforskrift til parkeringsrestriksjoner på veien der den går gjennom Dørålen landskapsvernområde, men ingen hjemmel til restriksjoner ved parkeringsplassen der veien slutter. Vernemyndigheten har satt opp infoskilt om parkeringsrestriksjonene der Dørålsvegen går inn i landskapsvernområdet, og plassene der parkering fortsatt er tillatt er merka.

En utvikling med økende antall parkerte bobiler og campingvogner langs Dørålsvegen ble etter hvert et betydelig stengsel mot villreintrekk. Tiltaket som er gjennomført gir en viss mulighet for parkering langs veien, og samtidig lange soner som skal være fri for parkerte kjøretøy. Tiltaket gir naturlig nok en del diskusjon lokalt, da mange blir avskåret fra å benytte plasser å parkere som har vært benytta av lokalbefolkningen i generasjoner for nærturer på fjelltopper, jakt og bærsanking. På den annen side er det ingen mulighet for å skille på generelt grunnlag på restriksjoner overfor lokalbefolkning og tilreisende. Høringsrunden gir mulighet for å kommentere på gjeldende løsning for parkering langs veien, i forhold til hvor plassene er lokalisert og antallet plasser. Det vil være forvaltningsplana som styrer detaljene i parkeringsløsningen langs veien. Men kommunedirektøren vil ikke fremme noe eget synspunkt på forslag til endringer på ordningen som er oppretta.

Faktagrunnlag om beiteopptak

Forvaltningsplana har tallfesta antallet beitedyr av storfe og sau på utmarksbeite, og har også gjort en beregning av sannsynlig foropptak i forenheter. Dette er i utgangspunktet positivt og synliggjør verneområdenes betydning som beiteressurs. Beitebruken er også en faktor for å opprettholde det biologiske mangfoldet. Samtidig er tallet på foropptak for enkelte av beitedyra satt høyere enn det som vanligvis benyttes. Det pågår diskusjoner tilknyttet flere villreinområder på om bufeet sin beitebruk svekker villreinens barmarksbeite. Av den grunn bør en tilstrebe at beregninger på bufeet sitt opptak av forenheter på utmarksbeite er riktigst mulig. På grunn av bergart, høyde over havet og begrensning med nedbør er store deler av Rondane ganske karrige beiteområder, som bør ha et lavere beitetrykk enn for eksempel Knutshø området nord i Folldal kommune. Trolig vil et lavere tall på sannsynlig beiteopptak fra dyra som slippes på utmarksbeite innenfor verneområdene i Rondane samsvare bedre med beiteressursen som er tilgjengelig, og man vil unngå misforståelser rundt spekulasjoner på overbeiting.

Videre har ikke forvaltningsplana tatt med hest eller geit på utmarksbeite i beregningene. Omfanget av beiting av disse dyra er mindre enn for storfe og sau, men det bør likevel synliggjøres. Det beiter mye hest i Grimsdalen som preger kulturlandskapet der. Geit har et beitemønster med å holde nede kratt og trevegetasjon som vil prege landskapet rundt setre og garder der geit slippes i utmark.

Det er utarbeidet et eget notat av saksbehandler om foropptak på utmarksbeite som er vedlegg til saksdokumentet, og som kommunedirektøren innstiller på at formannskapet og kommunestyret slutter seg til.

Tilsyn med beitedyr

Både Dørålsvegen og Grimsdalsvegen er utgangspunkt for gardsbruk i Folldal på både tilsyn og sankning av bufe på utmarksbeite. Ofte vil disse oppgavene kunne løses med de parkeringsplassene som opprettes. Men det vil kunne oppstå ekstraordinære situasjoner der beitebrukere vil kunne trenge mulighet for stopp med bil langs strekninger der det opprettes parkeringsforbud. Det bør tas inn i forvaltningsplana at beitebrukere ved tilsyn og sankning gis mulighet for stopp eller parkering langs de strekningene der det er forbud mot parkering i dag, eller der slikt forbud opprettes i framtida, dersom ekstraordinære behov for dette oppstår. Videre bør beitebrukere ikke ha samme restriksjon på varighet av parkering, da det i blant vil være nødvendig å etterlate et kjøretøy for deretter å drive dyra over lengre distanse for eksempel hjem til garden.

Behovet for helhetlig forvaltning for hele området

Folldal deler Rondane området med mange andre kommuner. Generelt har Folldal vært restriktiv på tiltak og utbygginger fra sin side av fjellet. Samtidig ser man at andre innfallsporter til fjellområdene og verneområdene har hatt større vekst i menneskelig ferdsel. Dette gjelder blant annet både området ved Spranget/Rondvassbu og Venabygdsfjellet. Det er viktig at man tenker helhetlig for hele området. Det hjelper lite å sette inn restriksjoner på en side av fjellet dersom utviklinga skulle gå i feil retning på andre innfallsporter.

Vedtaketts konsekvenser for klima og miljø:

Forvaltningsplana skal utdype verneforskriftene, men kan ikke endre, svekke eller øke omfanget av det vernet som verneforskriftene har fastsatt. Hvordan verneforskriftene praktiseres har selvsagt stor betydning for opprettholdelse av verneområdenes miljøverdier.

Kommunedirektørens innstilling:

Formannskapet tilrår kommunestyret å gjøre følgende vedtak:

Folldal kommune avgir følgende høringsuttalelse til Forvaltningsplan for Rondane og Dovre nasjonalparker med tilliggende verneområder:

-I følge verneforskriftene for både Rondane og Dovre nasjonalparker §3 punkt 5.2 skal bestemmelsene i verneforskriftene ikke være til hinder for "tradisjonell turvirksomhet til fots i regi av turistforeninger, skoler, barnehager, ideelle lag og foreninger.". Tiltaket i forvaltningsplana på innføring av søknadsplikt for all organisert ferdsel er uklar i forhold til verneforskriftens bestemmelser. Forvaltningsplana må korrigeres på dette punktet slik at den er underordnet verneforskriftenes bestemmelser, og ikke motsatt.

-Det støttes økt satsing på en kanalisering av menneskelig ferdsel slik at det lages kortere merka stier i utkantene av fjellområdene framfor traseer som trenger dypt inn. Folldal og Stor Elvdal kommuner har sammen med Statens Vegvesen gjennom prosjektet Turistvei Rondane etablert en del slike kortere gåruter, herunder "Straumburunden". Det påpekes at Statsforvalteren i Innlandet gjennom sin forvaltningsmyndighet for Atnsjømyrene naturreservat har satt vilkår i forbindelse med ny hengebru ved Straumbu som vil stenge denne gårunden store deler av året. Selv om Atnsjømyrene naturreservat ikke inngår i forvaltningsplana, bør nasjonalparkstyret samkjøre sine målsettinger med vernemyndigheten for Atnsjømyrene. Det er uheldig når Statsforvalteren i Innlandet innfører restriksjoner mot tiltak som forvaltningsplana egentlig legger opp til å fremme.

-Ferdsestilleren på stien mellom Straumbu og Bjørnholia må monteres lengre unna Straumbu på et sted der den ikke samtidig teller ferdsel på Straumburunden, eller alternativt må det settes opp to tellere. Nærturer og ferdsel dypere inn i fjellet bør ikke sammenblandes.

-Stien mellom Straumbu og Bjørnholia mangler i oversikt og kart på stier som skal bevares. Dette må rettes opp i endelig dokument.

-Det er positivt at beitedyra sin høsting av forenheter er synliggjort i faktagrunnlaget. Men det er benytta for høye tall på opptak av forenheter for storfe og sau. Dette bør korrigeres slik at forvaltningsplana ikke blir misvisende i forhold til beitetrykk og utmarksbeitet sin bærekraft. Videre er ikke utmarksbeiting med hest og geit tatt med i tabellene. Beiting fra disse dyreslagene bør også synliggjøres, da begge dyreslag setter sitt preg på kulturlandskapet innenfor verneområdene. Se notat som vedlegg til oversendt sak.

-Forvaltningsplana bør inneholde unntaksbestemmelse for beitebrukere etter veier der det innføres parkeringsforbud. Der det innføres parkeringsforbud langs Dørålsvegen eller Grimsdalsvegen bør beitebrukere likevel gis anledning til å parkere ved tilsyn eller sanking, dersom ekstraordinære situasjoner oppstår. Videre bør beitebrukere unntas fra tidsbegrensningen med at det skal være korttidsparkering, da det i blant vil være nødvendig å etterlate kjøretøy for å drive dyra over lengre distanse.

-Folldal kommune vil på generelt grunnlag påpeke behovet for et økt fokus på helhetlig forvaltning av forvaltningsplana sine verneområder, og et økt fokus på de innfallsporter til Rondane nord med størst økning i menneskelig ferdsel.

Formannskapet 17.09.2026

Behandling

Tilleggsforslag, foreslått av Tommy Kristoffersen, Arbeiderpartiet

Nytt kulepunkt etter andre kulepunkt, resten forskyves:

Broen over Atna ved Straumbu er et viktig krysningspunkt for grunneiere, lokalbefolkning og besøkende. Broen bør holdes åpen gjennom hele året av tilgang- og sikkerhetsmessige grunner.

Votering nr 1 - Votering over forslag

Forslag: **Tilleggsforslag**

Tommy Kristoffersen (Ap)

For: 7 stemmer (100%) - Ap 4, FL 1, Sp 2

Mot: 0 stemmer (0%)

Votering nr 2 - Votering over forslag

Forslag: **Opprinnelig forslag**

For: 7 stemmer (100%) - Ap 4, FL 1, Sp 2

Mot: 0 stemmer (0%)

Vedtak

Formannskapet tilrår kommunestyret å gjøre følgende vedtak:

Folldal kommune avgir følgende høringsuttalelse til Forvaltningsplan for Rondane og Dovre nasjonalparker med tilliggende verneområder:

-I følge verneforskriftene for både Rondane og Dovre nasjonalparker §3 punkt 5.2 skal bestemmelsene i verneforskriftene ikke være til hinder for "tradisjonell turvirksomhet til fots i regi av turistforeninger, skoler, barnehager, ideelle lag og foreninger.". Tiltaket i forvaltningsplana på innføring av søknadsplikt for all organisert ferdsel er uklar i forhold til verneforskriftens bestemmelser. Forvaltningsplana må korrigeres på dette punktet slik at den er underordnet verneforskriftenes bestemmelser, og ikke motsatt.

- Broen over Atna ved Straumbu er et viktig krysningspunkt for grunneiere, lokalbefolkning og besøkende. Broen bør holdes åpen gjennom hele året av tilgang- og sikkerhetsmessige grunner.

-Det støttes økt satsing på en kanalisering av menneskelig ferdsel slik at det lages kortere merka stier i utkantene av fjellområdene framfor traseer som trenger dypt inn. Folldal og Stor Elvdal kommuner har sammen med Statens Vegvesen gjennom prosjektet Turistvei Rondane etablert en del slike kortere gåruter, herunder "Straumburunden". Det påpekes at Statsforvalteren i Innlandet gjennom sin forvaltningsmyndighet for Atnsjømyrene naturreservat har satt vilkår i forbindelse med ny hengebru ved Straumbu som vil stenge denne gårunden store deler av året. Selv om Atnsjømyrene naturreservat ikke inngår i forvaltningsplana, bør nasjonalparkstyret samkjøre sine målsettinger med vernemyndigheten for Atnsjømyrene. Det er uheldig når Statsforvalteren i Innlandet innfører restriksjoner mot tiltak som forvaltningsplana egentlig legger opp til å fremme.

-Ferdsestilleren på stien mellom Straumbu og Bjørnholia må monteres lengre unna Straumbu på et sted der den ikke samtidig teller ferdsel på Straumburunden, eller alternativt må det settes opp to tellere. Nærturer og ferdsel dypere inn i fjellet bør ikke sammenblandes.

-Stien mellom Straumbu og Bjørnholia mangler i oversikt og kart på stier som skal bevares. Dette må rettes opp i endelig dokument.

-Det er positivt at beitedyra sin høsting av forenheter er synliggjort i faktagrunnlaget. Men det er benytta for høye tall på opptak av forenheter for storfe og sau. Dette bør korrigeres slik at forvaltningsplana ikke blir misvisende i forhold til beitetrykk og utmarksbeitet sin bærekraft. Videre er ikke utmarksbeiting med hest og geit tatt med i tabellene. Beiting fra disse dyreslaga bør også synliggjøres, da begge dyreslag setter sitt preg på kulturlandskapet innenfor verneområdene. Se notat som vedlegg til oversendt sak.

-Forvaltningsplana bør inneholde unntaksbestemmelse for beitebrukere etter veier der det innføres parkeringsforbud. Der det innføres parkeringsforbud langs Dørålsvegen eller Grimsdalsvegen bør beitebrukere likevel gis anledning til å parkere ved tilsyn eller sanking, dersom ekstraordinære situasjoner oppstår. Videre bør beitebrukere unntas fra tidsbegrensningen med at det skal være korttidsparkering, da det i blant vil være nødvendig å etterlate kjøretøy for å drive dyra over lengre distanse.

-Folldal kommune vil på generelt grunnlag påpeke behovet for et økt fokus på helhetlig forvaltning av forvaltningsplana sine verneområder, og et økt fokus på de innfallsporter til Rondane nord med størst økning i menneskelig ferdsel.

Kommunestyret 01.10.2026

Behandling

Votering nr 1 - Votering over forslag

Forslag: **Opprinnelig forslag**

For: 17 stemmer (100%) - Ap 9, FL 2, R 1, Sp 5

Mot: 0 stemmer (0%)

Vedtak

Folldal kommune avgir følgende høringsuttalelse til Forvaltningsplan for Rondane og Dovre nasjonalparker med tilliggende verneområder:

- I følge verneforskriftene for både Rondane og Dovre nasjonalparker §3 punkt 5.2 skal bestemmelsene i verneforskriftene ikke være til hinder for "tradisjonell turvirksomhet til fots i regi av turistforeninger, skoler, barnehager, ideelle lag og foreninger.". Tiltaket i forvaltningsplana på innføring av søknadsplikt for all organisert ferdsel er uklar i forhold til verneforskriftens bestemmelser. Forvaltningsplana må korrigeres på dette punktet slik at den er underordnet verneforskriftenes bestemmelser, og ikke motsatt.
- Broen over Atna ved Straumbu er et viktig krysningspunkt for grunneiere, lokalbefolkning og besøkende. Broen bør holdes åpen gjennom hele året av tilgang- og sikkerhetsmessige grunner.
- Det støttes økt satsing på en kanalisering av menneskelig ferdsel slik at det lages kortere merka stier i utkantene av fjellområdene framfor traseer som trenger dypt inn. Folldal og Stor Elvdal kommuner har sammen med Statens Vegvesen gjennom prosjektet Turistvei Rondane etablert en del slike kortere gåruter, herunder "Straumburunden". Det påpekes at Statsforvalteren i Innlandet gjennom sin forvaltningsmyndighet for Atnsjømyrene naturreservat har satt vilkår i forbindelse med ny hengebru ved Straumbu som vil stenge denne gårunden store deler av året. Selv om Atnsjømyrene naturreservat ikke inngår i forvaltningsplana, bør nasjonalparkstyret samkjøre sine målsettinger med vernemyndigheten for Atnsjømyrene. Det er uheldig når Statsforvalteren i Innlandet innfører restriksjoner mot tiltak som forvaltningsplana egentlig legger opp til å fremme.
- Ferdsestilleren på stien mellom Straumbu og Bjørnholia må monteres lengre unna Straumbu på et sted der den ikke samtidig teller ferdsel på Straumburunden, eller alternativt må det settes opp to tellere. Nærturer og ferdsel dypere inn i fjellet bør ikke sammenblandes.
- Stien mellom Straumbu og Bjørnholia mangler i oversikt og kart på stier som skal bevares. Dette må rettes opp i endelig dokument.
- Det er positivt at beitedyra sin høsting av forenheter er synliggjort i faktagrunnlaget. Men det er benytta for høye tall på opptak av forenheter for storfe og sau. Dette bør korrigeres slik at forvaltningsplana ikke blir misvisende i forhold til beitetrykk og utmarksbeitet sin bærekraft. Videre er ikke utmarksbeiting med hest og geit tatt med i tabellene. Beiting fra disse dyreslagene bør også synliggjøres, da begge dyreslag setter sitt preg på kulturlandskapet innenfor verneområdene. Se notat som vedlegg til oversendt sak.
- Forvaltningsplana bør inneholde unntaksbestemmelse for beitebrukere etter veier der det innføres parkeringsforbud. Der det innføres parkeringsforbud langs Dørålsvegen eller Grimsdalsvegen bør beitebrukere likevel gis anledning til å parkere ved tilsyn eller sanking, dersom ekstraordinære situasjoner oppstår. Videre bør beitebrukere unntas fra tidsbegrensningen med at det skal være korttidsparkering, da det i blant vil være nødvendig å etterlate kjøretøy for å drive dyra over lengre distanse.
- Folldal kommune vil på generelt grunnlag påpeke behovet for et økt fokus på helhetlig forvaltning av forvaltningsplana sine verneområder, og et økt fokus på de innfallsporter til Rondane nord med størst økning i menneskelig ferdsel.